

Άρειος Πάγος: 11/1999, Τμήμα Β2' Πολ.

Πηγή: Ε.Α.Ε.Δ 33/99, σελ. 949

Ποιος εργαζόμενος θεωρείται ναυτικός.

Ναυτικός θεωρείται, κατά το ΚΙΝΔ, ο εργαζόμενος που ανήκει σε συγκροτημένο πλήρωμα πλοίου στο οποίο και παρέχει τις υπηρεσίες του.

- Πλοίο, για να χαρακτηριστεί ο εργαζόμενος, ως ναυτικός, θεωρείται και το πλοίο, που εξ αιτίας θαλασσίου συμβεβηκότος έχασε την ικανότητα προς πλεύση ή αυτοδύναμη κίνηση και βρίσκεται προσωρινά παροπλισμένο ή σε ναυπηγείο προς επισκευή ή προσκαίρως ρυμουλκείται, ανεξάρτητα από τη χρονική διάρκεια της απώλειας της ανικανότητας για αυτοδύναμη κίνηση (πλεύση).

Πρόεδρος: ο αντιπρόεδρος κ. Π. Μαντζάρας

Εισηγητής: ο αρεοπαγίτης κ. Γ. Ρήγος

Δικηγόροι: οι κ.κ. Αλ. Μητρόπουλος και Μιλ. Κλωνάρης

Ι. Κατά την έννοια του αρ. 1 ν. 3816/1958 «περί κυρώσεως του Κωδικός Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου» (ΚΙΝΔ), «πλοίον είναι παν σκάφος, χωρητικότητας καθαρώς τουλάχιστον δέκα κόρων, προωρισμένον όπως κινείται αυτοδυνάμως εν θαλάσση». Απαραίτητο συνεπώς στοιχείο της έννοιας του πλοίου είναι ο προορισμός του (άνω των δέκα κόρων) σκάφους να κινείται αυτοδυνάμως στη θάλασσα, άλλως η ικανότητα προς θαλασσοπλοΐα, με δική του δύναμη, η οποία υπάρχει όταν αυτό διαθέτει μέσα που του παρέχουν με την εκμετάλλευση φυσικών ή τεχνητών δυνάμεων, την ικανότητα να κινείται στη θάλασσα. Η απώλεια της δυνατότητας αυτής συνεπάγεται την αποβολή της ιδιότητας του πλοίου, εφόσον όμως είναι μόνιμη. Αν η απώλεια της δυνατότητας της αυτοδύναμης πλεύσης είναι πρόσκαιρη, η ιδιότητα του πλοίου διατηρείται. Συνεπώς αν εξαιτίας «θαλασσίου συμβεβηκότος», το πλοίο έχασε την ικανότητα προς πλεύση ή αυτοδύναμη κίνηση και βρίσκεται προσωρινά παροπλισμένο ή σε ναυπηγείο προς επισκευή ή προσκαίρως ρυμουλκείται, εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται πλοίο, κατά την έννοια του νόμου, ανεξάρτητα από τη χρονική διάρκεια της (πρόσκαιρης πάντως) απώλειας της ικανότητας για αυτοδύναμη κίνηση (πλεύση). Εξάλλου, κατά τις γενικές αρχές του ναυτεργατικού δικαίου, και ειδικότερα τα αρ. 37 επ. και 53 επ. ΚΙΝΔ, η ιδιότητα του ναυτικού, που είναι στοιχείο απαραίτητο για την ύπαρξη συμβάσεως ναυτολογήσεως, προϋποθέτει την παροχή υπηρεσίας επί του πλοίου, υπό την προαναφερόμενη έννοια του αρ. 1 ΚΙΝΔ, ως μέλους του πληρώματος, δηλαδή της συμμετοχής, κατά τη διάρκεια του πλου, στην εκτέλεση της ναυτικής αποστολής του πλοίου, με οποιοδήποτε βαθμό ή ειδικότητα, αμέσως ή εμμέσως. Έτσι για να θεωρηθεί κανείς ναυτικός, σύμφωνα με τα αρ. 53 επ. ΚΙΝΔ, ώστε οι εργασιακές σχέσεις του να ρυθμίζονται από το ναυτεργατικό δίκαιο, πρέπει να ανήκει σε συγκροτημένο πλήρωμα και να παρέχει την εργασία του σε πλοίο, κατά τον πλου, να ανήκει δηλαδή στην οργανική ενότητα που αποτελούν όσοι εργάζονται επί του πλοίου. Συνακόλουθα, στη σύμβαση ναυτολογήσεως, ναυτικός θεωρείται ο εργαζόμενος που ανήκει σε συγκροτημένο πλήρωμα πλοίου, στο οποίο και παρέχει τις υπηρεσίες του. - Στην προκείμενη υπόθεση, το Εφετείο δέχθηκε ανελέγκτως, τα εξής ουσιώδη περιστατικά: Η πρώτη αναιρεσείουσα, C.M.S.A., αγόρασε στην Ελευσίνα, στις 10 Σεπτεμβρίου 1993, το με Παναμαϊκή σημαία φορτηγό πλοίο «W.I.», πρώην «S.T.Π.», το οποίο είχε αγκυροβολήσει εκεί, έμπορτο με «ινδικό πίτουρο όρυζας», αφού το επιθεώρησε και το αποδέχθηκε, στην κατάσταση στην οποία βρισκόταν στο συμφωνητικό μάλιστα της μεταβίβασής του δεν γίνεται καμία απολύτως μνεία «περί παροπλισμένου πλοίου ή πλοίου σε κατάσταση επισκευής ή άλλου εν πάση περιπτώσει στοιχείου που να δείχνει ότι το εν λόγω πλοίο είχε αποβάλει την ιδιότητά του ως «πλοίο». Αμέσως μετά την αγορά του W.I., η πρώτη αναιρεσείουσα, μέσω της αντιπροσώπου της, δεύτερης αναιρεσείουσας A.S.C. S.A., κατάρτισε συμβάσεις ναυτολογήσεως με είκοσι ένα ναυτικούς, μεταξύ των οποίων οι δέκα αναιρεσίβλητοι, ως μελών του πληρώματος του πλοίου αυτού, με όλες τις ειδικότητες που απαιτούντο για την επάνδρωση του. Το γεγονός της ρυμούλκησης του W.I. από το ρυμουλκό «Κέρβερος», κατά τον απόπλου του από την Ελευσίνα, δεν αποδεικνύει ότι τούτο έπαψε να είναι πλοίο, κατά την έννοια του αρ. 1 ΚΙΝΔ, είχε χάσει δηλαδή οριστικά, και όχι προσωρινά

μόνο, την ικανότητα της αυτοδύναμης κίνησης - πλεύσης. Επομένως οι συμβάσεις εργασίας των αναιρεσιβλήτων, που προσέφεραν τις υπηρεσίες τους επί του W.I., ήταν συμβάσεως ναυτικής εργασίας και ρυθμιζόνταν από τις διατάξεις του ναυτεργατικού δικαίου. Με τις ειδικότητες που αναφέρονται για τον κάθε αναιρεσιβλήτο αυτοί εργάστηκαν στο πλοίο από τις 15 Σεπτεμβρίου 1993 (ημέρα της ναυτολόγησής τους) έως τις 12 Δεκεμβρίου 1993, που απολύθηκαν στο λιμάνι Πότι της Γεωργίας, κατά την απόλυση τους δε οι αναιρεσειόντες όφειλαν σε κάθε αναιρεσιβλήτο τα αναφερόμενα στην προσβαλλόμενη απόφαση ποσά. Συνεπώς ο δεύτερος, από το αρ. 559 αριθμ. 1 ΚΠολΔ, λόγος του κύριου δικογράφου, με τον οποίο πλήττεται η απόφαση για παράβαση της ουσιαστικού δικαίου διάταξης του αρ. 1 ΚΙΝΔ και συνακόλουθα των διατάξεων περί ναυτικής εργασίας, είναι αβάσιμος, όπως αβάσιμοι είναι και οι συναφείς, από το αρ. 559 αριθμ. 19, τρίτος λόγος του κύριου δικογράφου και δεύτερος πρόσθετος λόγος, με τους οποίους πλήττεται η απόφαση για αντιφατικές, άλλως ανεπαρκείς, αιτιολογίες.

II. Κατά το αρ. 340 ΚΠολΔ (εδάφ. α'), εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζει ρητά ο νόμος, το δικαστήριο κρίνει ελεύθερα τα αποδεικτικά μέσα και αποφασίζει κατά συνείδηση αν οι ισχυρισμοί είναι αληθινοί. Εξάλλου, κατά το αρ. 671 παρ. 1 ΚΠολΔ, στις υποθέσεις που δικάζονται κατά τις διατάξεις της ειδικής διαδικασίας των εργατικών διαφορών (αρ. 663 - 676 ΚΠολΔ), το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου. Έτσι, όταν το δικαστήριο εκτιμά, κατά την παραπάνω διαδικασία, τα έγγραφα και τις ομολογίες, που ενδεχομένως αυτά περιέχουν, δεν ιδρύεται λόγος αναιρέσεως κατά το αρ. 559 αριθμ. 12 ΚΠολΔ. Συνεπώς ο πρώτος, από την παραπάνω διάταξη, λόγος του κύριου δικογράφου αναιρέσεως, με τον οποίο οι αναιρεσειόντες ισχυρίζονται ότι το Εφετείο παραβίασε τους ορισμούς του νόμου σχετικά με τη δύναμη των αποδεικτικών μέσων, δεχόμενο ότι από τις μισθοδοτικές καταστάσεις αποδείχθηκε ότι οι αναιρεσειόντες είχαν καταβάλει σε κάθε αναιρεσιβλήτο «έναντι αποζημιώσεως του, λόγω απολύσεως, ένα σταθερό ποσό, ύψους μισού μηνιαίου μισθού», ενώ από τις από 16 και 30 Νοεμβρίου 1993 μισθοδοτικές καταστάσεις, με τις μη αμφισβητούμενες υπογραφές των αναιρεσιβλήτων, αποδεικνύεται η καταβολή μεγαλύτερων και διάφορων για τον καθένα, ποσών, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος.

III. Δεν υπάρχει παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου, που να ιδρύει λόγω αναιρέσεως κατά το αρ. 559 αριθμ. 20 ΚΠολΔ, όταν το δικαστήριο, εκτιμώντας το έγγραφο ως αποδεικτικό μέσο και όπως πραγματικά είναι το αληθινό περιεχόμενό του, έστω και κατά πλημμελή τρόπο, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με το σύνολο των αποδεικτικών μέσων, που επικαλέστηκαν και προσκόμισαν οι διάδικοι, πείθεται για την ύπαρξη όλου ή μέρους των πραγματικών γεγονότων, προς απόδειξη των οποίων προσκομίζεται. Το ίδιο ισχύει και όταν το δικαστήριο, με την ίδια πιο πάνω εκτίμηση του εγγράφου, πείθεται για το αντίθετο ως προς το σύνολο ή μέρος του, οπότε πρόκειται για εκτίμηση του αληθινού περιεχομένου του εγγράφου, έστω και αν ο αναιρεσειών το εκτιμά διαφορετικά, χωρίς να υφίσταται και στην περίπτωση αυτή αλλοίωση του περιεχομένου του. Συνεπώς είναι απορριπτέος, ως απαράδεκτος και ο πρώτος πρόσθετος λόγος, με τον οποίο οι αναιρεσειόντες παραπονούνται για παραμόρφωση του πιστοποιητικού ρυμούλκησης, που αυτοί επικαλέστηκαν και προσκόμισαν, υποστηρίζοντας ότι το Εφετείο δέχθηκε ότι από το πιστοποιητικό αυτό προκύπτει η ρυμούλκηση του πλοίου μόνο κατά τον απόπλου του από την Ελευσίνα, ενώ από αυτό προκύπτει η ρυμούλκηση του έως το Πότι της Γεωργίας, εφόσον πρόκειται για εκτίμηση του περιεχομένου του εγγράφου αυτού, σε συνδυασμό με το σύνολο, των αποδεικτικών μέσων και διάφορη από την εκτίμηση των αναιρεσειόντων αξιολόγηση του από το Εφετείο.

(Απορρίπτει αίτηση για αναίρεση της 37/98 απόφασης Εφετείου Πειραιώς).